

Pohjantähti

YL100 Yleiset sopimusehdot 1.7.2024

Sisällysluettelo

VAKUUTTAMINEN	2
1 Vakuutus sopimus	2
2 Vakuutus sopimukseen tarvittavat tiedot	2
3 Vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	3
4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa	3
5 Vakuutus maksu	4
6 Inflaatio suoja	5
7 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	5
8 Vakuutus sopimuksen päättyminen	6
KORVAAMINEN	8
9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	8
10 Vakuutus tapahtuman aiheuttaminen	8
11 Samastaminen vahinko vakuutuksessa	9
12 Syyntakeettomuus ja pakkotila	9
13 Korvauksen hakeminen	9
14 Korvaaminen	10
15 Korvauksen maksaminen	11
16 Kolmannen henkilön oikeudet	11
17 Muutoksen haku Pohjantähden päätökseen	11
18 Pohjantähden oikeus periä korvaus takaisin	12
19 Muita vakuutus sopimus laissa säädettyjä asioita	12

VAKUUTTAMINEN

1 Vakuutussopimus

Vakuutussopimus on vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välinen, molempien hyväksymä sopimus. Sopimuksen sisältö määritellään vakuutuskirjassa, kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa ja yleisissä sopimusehdoissa tässä järjestyksessä.

Vakuutussopimusta käsitellään näiden yleisten sopimusehtojen mukaan kokonaisuutena. Näissä yleisissä sopimusehdoissa on kerrottu vapaaehtoisista vahinkovakuutusta ja -henkilövakuutusta koskevista säännöistä.

Vakuutussopimuslaki (543/94) sääntelee vakuutussopimuksen muotoja ja ehtoja. Laki sisältää säännöksiä asiakkaan ja vakuutusyhtiön välisestä sopimussuhteesta sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksista. Vakuutussopimuslain säännöksistä ei saa poiketa kuluttajan vahingoksi. Yritysten ja yhteisöjen osalta vakuutussopimuksessa voidaan sopia vakuutussopimuslain säännöksistä poiketen.

Yleisissä sopimusehdoissa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä ne asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Ellei vakuutussopimukseen sovellettavista kohdekohtaisista vakuutusehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa toisin ole määrätty, sovelletaan Suomen lakia.

1.1 Vakuutussopimuksen keskeiset käsitteet

Pohjantähdellä tarkoitetaan Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiötä.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt Pohjantähden kanssa vakuutussopimuksen.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii vakuutuksen pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopimuspuolena rinnastettava kuluttajaan.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, eläinvahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutussopimus jatkuu sovittu vakuutuskauden kerrallaan ja määräaikainen sopimus sovittu ajan, jollei jompikumpi sopimusosapuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on sovittu maksettavaksi.

Tunnusluku on vakuutusmaksun määrittämisessä käytettävä tieto, jonka vakuutuksenottaja ilmoittaa ja joka merkitään vakuutuskirjaan.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta vakuutusehtojen mukaisesti.

Suojeluohje on vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä tai määräys siitä, että vakuutuksen kohdetta käytävällä tai siitä huolehtivalla henkilöllä tulee olla määrätty kelpoisuus.

2 Vakuutussopimukseen tarvittavat tiedot

2.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus

Ennen vakuutussopimuksen solmimista Pohjantähti antaa vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Pohjantähden vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä kuluttajille tai kuluttajiin rinnastettaville vakuutuksenottajille annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja ei ole antanut tarvittavia tietoja vakuutuksesta tai on antanut siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, on vakuutus voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella aihetta käsittää.

2.1.1.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa antanut vakuutuksenottajalle puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutussopimus on voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti esittää vastuunsa arvioimiseksi.

Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa tiedot, jotka havaitsee vääriksi tai puutteellisiksi.

2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähden vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

2.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu taikka yritysten osalta edellisten lisäksi vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustaja on toiminut vilpillisesti täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutus sopimus ei sido Pohjantähtiä. Yhtiöllä on oikeus tällöin pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3.1 Henkilövakuutus

Yhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutushakemusta ja terveystietoa antaessaan tahallisesti laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tai osoittanut tietoja antaessaan huolimattomuutta, jota ei voida pitää vähäisenä. Lisäksi edellytetään, että jos yhtiö olisi tiennyt ilmoittamatta jätetyt tiedot, se ei olisi myöntänyt vakuutusta alun perinkään.

Jos vakuutus olisi oikein annettujen tietojen perusteella myönnetty vain korkeampaa maksua vastaan tai muuten toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovitua maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

2.3.2 Vahinkovakuutus

Yhtiö voi alentaa korvausta tai jättää sen kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon, mikä merkitys väärällä tai puutteellisella tiedolla on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovitettu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

3 Vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Pohjantähden vastuun alkaminen

Pohjantähden vastuu alkaa, ellei muuta ajankohtaa ole vakuutuksenottajan kanssa sovitettu, kun Pohjantähti tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen. Pohjantähden vastuun alkamisajankohtaa ei voi sopimuksin siirtää tätä aikaisemmaksi.

Pohjantähti vastaa vakuutustapahtumasta heti kirjallisen vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen, jos on ilmeistä, että yhtiö olisi sen hyväksynyt.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Pohjantähden edustajalle, katsotaan annetuksi tai lähetetyksi Pohjantähdelle. Jos vastauksen tai hakemuksen antamis- tai lähettämisaika on epäselvä, sen katsotaan olevan kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

Henkilövakuutuksen vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella.

Pohjantähti voi hylätä henkilövakuutushakemuksen tai liittää sopimukseen rajoitusehdon vakuutusta haettaessa olleen tai aikaisemman sairauden tai vamman perusteella.

Pohjantähti ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai että sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty yhtiölle.

3.3 Pohjantähden vastuun alkaminen erityistapauksissa

Jos on erityisiä syitä, Pohjantähden vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempien vakuutusmaksujen laiminlyöntiä. Pohjantähden oikeudesta periä vakuutusmaksusuoritus ennen vastuun alkamista on ilmoitettu laskussa.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Pohjantähti irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös vakuutusmaksun myöhästymisen perusteella.

Määräaikainen vakuutus on voimassa sovitun ja vakuutus kirjaan merkityn ajan.

4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa

4.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloa aikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutus määristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja nämä tiedot ovat vaikuttaneet vakuutuksenottajan menettelyyn, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla saamiensa tietojen perusteella on ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

4.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahingonvaaran lisääntymisestä

4.2.1 Henkilövakuutus

Vakuutuksenottajan tai vakuutetun on ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetussa ja vakuutus yhtiön vastuun arvioinnin kannalta merkityksellisissä vahingonvaaraa lisäävissä seikoissa tapahtuu muutos. Henkilövakuutuksessa vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi ammatin, harrastusten tai asuinpaikan muutokset tai muutto ulkomaille. Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.2.2 Vahinkovakuutus

4.2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutusnottajien vakuutukset

Vakuutusnottajan on ilmoitettava Pohjantähdelle vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta, olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutussopimusta tehtäessä.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen
- kohteessa tehtävät korjaus-, muutos- tai rakennustyöt.

Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutusnottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutusnottajan on viipymättä, viimeistään 14 vuorokauden kuluessa, ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen vahingonvaaraa lisäävä muutos ja jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutussopimusta tehtäessä. Vakuutusnottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutusnottajan ja vakuutetun edustajaa.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen
- kohteessa tehtävät korjaus- muutos- tai rakennustyöt
- muuttuneet kuljetusolosuhteet
- muutokset vakuutetussa toiminnassa.

Mikäli ilmoitus laiminlyödään, on Pohjantähdellä oikeus vähentää vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen.

4.3 Vakuutusnottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

4.3.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti on vastuusta vapaa, jos vakuutusnottaja on vakuutussopimuksen voimassa ollessa laiminlyönyt kohdassa 4.2.1 määrättyssä määräajassa tiedonantovelvollisuutensa vahingonvaaraa lisänneistä muutoksista tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Yhtiön vastuusta vapautumisen edellytyksenä on lisäksi, että ilmoittamatta jätetyt muutokset ovat sellaisia, joiden perusteella yhtiö ei olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa.

Jos Pohjantähti olisi jatkanut vakuutusta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa perittyä vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Edellä mainittuja seurauksia ilmoittamisen laiminlyönnistä voidaan sovitella, jos ne johtaisivat vakuutusnottajan tai muun

vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

4.3.2 Vahinkovakuutus

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta, jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys vahingon syntymiseen tai laajuuteen on ollut muuttuneella olosuhteella tai asiantilalla.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5 Vakuutusmaksu

5.1 Vakuutusmaksun määräytyminen

Vakuutuskauden vakuutusmaksu määräytyy kauden alkamispäivänä. Jos vakuutusturvaa vakuutusnottajan pyynnöstä tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi muutetaan kesken sopimuskauden, määräytyy turvan muutoksesta aiheutuva vakuutusmaksu vakuutuskauden alkamispäivän mukaan.

5.2 Vakuutusmaksun määräytyminen tunnusluvun perusteella

Kun vakuutusmaksu määräytyy tekijästä, joka muuttuu vakuutuskauden aikana, pitää vakuutusnottajan toimittaa Pohjantähdelle vakuutussopimusta voimaan saatettaessa ja uudistettaessa vakuutusmaksun laskemiseen tarvittavat tunnusluvut, esimerkiksi tilinpäätöstiedot.

Ellei vakuutusnottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi tai vakuutussopimuksen uudistamiseksi anna Pohjantähdelle pyydettyjä tietoja kuukauden kuluessa pyynnön lähettämisestä, on yhtiöllä oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

5.3 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Pohjantähti lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Pohjantähden vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen on Pohjantähden vastuun alkamisen edellytyksenä.

Jos Pohjantähden vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Vakuutusmaksut maksetaan sovituissa erissä. Pohjantähti vahvistaa vuosittain kulloinkin voimassa olevan minimimaksuerän suuruuden. Jos sopimuksen vuosimaksu pienenee, erien lukumäärää voidaan muuttaa vastaamaan minimimaksun erien suuruutta. Erien lukumäärää voidaan muuttaa myös maksun laiminlyöntitapauksissa.

Vakuutusnottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti laskun viitetietojen mukaan. Jos yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa vakuutusnottajan vakuutusmaksusuoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, Pohjantähdellä

on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Jos kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään ensisijaisesti sen vakuutus sopimuksen hyväksi, jonka laskulla se on maksettu lyhentäen vanhinta maksamatta olevaa saatavaa. Mikäli samalla eräpäivällä on avoinna sekä lakisääteisten että vapaaehtoisten vakuutusten saatavia, hyvitetään ensisijaisesti lakisääteisten vakuutusten saatavia.

5.4 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutusnottaja ei ole suorittanut vakuutusmaksua edellisessä kohdassa tarkoitetussa määräajassa, Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomisilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, sopimus jää voimaan.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä.

Maksukehotuksen lähettämisestä peritään erilliset käsittelykulut. Määräaikana maksamatta jääneestä vakuutusmaksusta peritään myöhästymisajalta korkolain mukaista viivästyskorkoa.

5.5 Päättäneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

Jos vakuutus on päättyneenä muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tästä on maininta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Pohjantähden vastuu alkaa uudelleen maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

5.6 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa erääntyneen vakuutusmaksun kokonaisuudessaan. Tällöin Pohjantähden vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alunperin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Pohjantähti ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, yhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

5.7 Vakuutusmaksun palauttaminen vakuutuksen päättyessä

Jos vakuutus sopimus tai sen osa päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Pohjantähdellä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka vakuutus on ollut voimassa. Muu osa jo suoritettusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta kohdassa Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (2.2) mainituissa tapauksissa.

Palautettava vakuutusmaksu määräytyy voimassaolopäivien mukaan, ellei lajikohtaisissa ehdoissa toisin mainita. Jos vakuutus sopimus päättyy vakuutusnottajan irtisanomisen

johdosta kesken vakuutuskauden, Pohjantähdellä on oikeus periä vakuutusmaksusta kohtuullinen käsittelymaksu. Käsittelymaksuna on oikeus periä koko vakuutuskauden maksusta 10 %, kuitenkin vähintään 8 euroa.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos vakuutus tapahtuman johdosta korvataan koko vakuutusmäärä tai vakuutus kohde kokonaisuudessaan.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa. Palautuksen määrällä voidaan hyvittää erääntyneitä saatavia.

5.8 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Pohjantähti voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähden erääntyneet saatavat.

5.9 Bonusjärjestelmä, etuohjelma tai muu etuus

Vakuutus sopimuksen voi sisältyä Pohjantähden bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus. Bonusjärjestelmän, etuohjelman sekä muun etuuden säännöt on kuvattu vakuutusehdoissa tai muualla Pohjantähden materiaaleissa. Vakuutusmaksun määräytymisperusteet voivat muuttua bonusjärjestelmän, etuohjelman ja muun etuuden sääntöjen mukaisesti. Pohjantähdellä on oikeus tehdä muutoksia bonusjärjestelmään, etuohjelmaan ja muuhun etuuteen. Muutoksia voidaan tehdä esimerkiksi niiden suuruuteen, laajuuteen, myöntämisen perusteisiin sekä kesto- ja voimassaoloaikoihin.

Pohjantähdellä on myös oikeus lopettaa bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus.

6 Inflaatio suoja

Vakuutusmäärät ja vakuutusmaksut on sidottu kohteen kohdalla mainittuun indeksijärjestelmään. Täysarvovakuutuksissa indeksitarkastus tehdään vuosittain vakuutusmaksun laskentaperusteisiin.

Niitä vakuutusehdoissa ja -kirjassa mainittuja vakuutusmääriä, enimmäiskorvausmääriä, omavastuita ja toimenpidemaksuja, joita ei ole erikseen sidottu indeksijärjestelmään, voidaan korottaa kuluttajahintaindeksin kehitystä vastaavasti.

Indeksitarkistusten laskentaan käytetään vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksipistettä.

Korvaus maksetaan vahinkohetkellä voimassa olevien vakuutusmäärien, enimmäiskorvausmäärien ja omavastuiden mukaisena.

7 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

7.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

7.1.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, on laiminlyönyt henkilövakuutusta koskevan tiedonantovelvollisuutensa (kohta 2) ja Pohjantähti olisi myöntänyt vakuutuksen oikeiden ja täydellisten tietojen perusteella ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään henkilövakuutusta koskevaa tiedonantovelvollisuuttaan (kohta 2) ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kyseisen kohdan mukaan sitoo Pohjantähteä tai
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähden kanssa sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa (kohta 4) tarkoitettu vahingonvaaraa lisäävä muutos, jos Pohjantähti olisi tietäessään muuttuneista seikoista jo vakuutusta tehtäessä, myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla.

Pohjantähti alentaa vakuutusmaksua, jos vakuutuksenottaja ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa merkittävästi vähentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi (kohta 2)
- sopimusta tehtäessä Pohjantähdelle ilmoitettu olosuhde tai vakuutuskirjaan merkitty asian tila on vakuutuskauden aikana siten muuttunut, että vahingonvaara on olennaisesti lisääntynyt (kohta 4).

Pohjantähti **alentaa** vakuutusmaksua tai muuttaa vakuutusehtoja, jos asiakas ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa olennaisesti pienentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.3 Tiedottaminen

Kun Pohjantähti on saanut tiedon vahinko- tai henkilövakuutuksen kohteen oikeasta tai muuttuneesta olosuhteesta, se lähettää viivytyksettä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

7.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

7.2.1 Ilmoitusmenettely

7.2.1.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, esimerkiksi kansallinen tai kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus
- vakuutuksen korvausmenon tai kustannustason muutos
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos (kohta 6)
- muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla on vaikutusta vakuutusmaksun suuruuteen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset vakuutuksenottajan tai vakuutetun iässä tai asuinpaikassa taikka vakuutuksen kohteen tai sen osan iässä, ominaisuudessa tai vakuutuspaikassa.

- bonusjärjestelmän tai etuohjelman taikka muun vastaavan etuuden muutos tai lopettaminen

Edellä mainittujen lisäksi 1.12.2022 jälkeen alkaneissa vakuutuksissa Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- vakuutuksenottajan vakuutus sopimusten vahinkokehitys
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutus suojan sopimusehtojen muutos
- vakuutuksen hallinnointi- tai hoitokustannusten muutos
- vakuutuksenottajan ajotavan tai vakuutetun ajoneuvon ajomäärän muutos
- vakuutuksenottajan kokonaisasiakkuudessa tapahtunut muutos.

Pohjantähdellä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka eivät vaikuta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Pohjantähti tekee edellä mainittuja muutoksia, yhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksut ja muut sopimusehdot muuttuvat. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Muutoksia noudatetaan seuraavan vakuutuskauden alusta lukien. Pohjantähti ilmoittaa kirjallisesti olennaisista muutoksista ja niiden perusteista viimeistään kuukautta ennen uuden vakuutuskauden alkua. Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

7.2.1.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Yritysten ja yhteisöjen vakuutusten osalta Pohjantähdellä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja sekä muita sopimusehtoja.

Muutoksia noudatetaan muutosta koskevaa ilmoitusta seuraavan vakuutuskauden alusta lukien. Pohjantähti ilmoittaa kirjallisesti olennaisista muutoksista ja niiden perusteista viimeistään kuukautta ennen uuden vakuutuskauden alkua. Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkamista.

7.2.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Pohjantähti muuttaa vakuutus sopimuksen ehtoja, maksuja tai muita sopimusehtoja muilla kuin edellä esitetyillä perusteilla tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, tulee yhtiön irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

8 Vakuutus sopimuksen päättäminen

8.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on annettu tai lähetetty Pohjantähdelle.

8.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

8.2.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päätymään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja ja kun vakuutussopimus tästä huolimatta sitoo Pohjantähteä
- vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2) eikä Pohjantähti asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuksen voimassa ollessa tapahtunut sellainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, ettei yhtiö enää muuttuneissa olosuhteissa myöntäisi vakuutusta
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2. Vahinkovakuutus

8.2.2.1 Kuluttajien ja näihin rinnastettavien vakuutukset

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättymään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta;
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä; Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan, turva- tai kohdekohtaisesti.
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2.2. Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä; Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan tai kohdekohtaisesti

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- vakuutusnottaja tai vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta
- sattuu vakuutuksesta korvattava vahinko
- vakuutusnottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 4.2 tarkoitetun ilmoituksen vaaran lisääntymisestä
- vakuutusnottaja on asetettu konkurssiin.
- vakuutusnottajana olevan yrityksen omistuksessa tai kaupparekisteriin merkityissä vastuuhenkilöissä tapahtuu muutos.

Edellä mainituissa kohdissa, pois lukien konkurssia koskeva ehtokohta, vakuutusnottajalla tarkoitetaan myös vakuutettua sekä vakuutusnottajan tai vakuutetun edustajaa. Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4)

8.2.3 Irtisanomisen suorittaminen muun kuin maksun viivästymisen takia

Jos Pohjantähti irtisanoa vakuutussopimuksen tai osan siitä kohtien 8.2.1 tai 8.2.2 perusteella, Pohjantähti tekee sen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Kun vakuutusnottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

8.3 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

8.3.1 Vahinko- ja henkilövakuutuksen irtisanominen

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vahinko- ja henkilövakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Lisäksi tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksen osalta Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Kun vakuutusnottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutus- tai vakuutusmaksukauden päättymistä.

Henkilövakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

8.3.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa sopimus määrättyjen vakuutuskohteiden päättyessä

Jos vakuutussopimuksen piirissä olevat rakennus- tai irtaimistokohteiden turvat päättyvät, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa sopimukseen kuuluvat muutkin turvat. Kuluttajasopimuksissa näitä ovat esimerkiksi henkilö-, lemmikki- ja venevakuutukset.

Jos ajoneuvon liikennevakuutus päättyy, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa myös ajoneuvoturva tai vapaaehtoinen moottoriajoneuvovakuutus, ellei yksilöllisesti ole erikseen toisin sovittu.

8.4 Vakuutussopimuksen päätyminen omistajan vaihdoksessa

Vakuutussopimus tai sen osa päättyy seuraavana päivänä omistusoikeuden päättymisestä, jos vakuutettu omaisuus siirtyy

oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutusnottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Omistajan vaihdoksesta on ilmoitettava Pohjantähdelle välittömästi. Jos vahinko sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen omaisuusvakuutuksen perusteella, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

8.5 Moottoriajoneuvon vapaaehtoisen vakuutus sopimuksen päättäminen vakuutusyhtiön vaihdoksessa

Moottoriajoneuvon vapaaehtoiset vakuutukset päättyvät ilman irtisanomista sinä päivänä, jona moottoriajoneuvon liikennevakuutus on ajoneuvorekisteriin merkitty siirtyneeksi toiseen vakuutusyhtiöön.

KORVAAMINEN

9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

9.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Pohjantähti suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

9.2 Velvollisuus torjua ja rajoittaa vahinkoa

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Pohjantähdän oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Vakuutetun on ilmoitettava vakuutustapahtumasta poliisille, jos kysymys on epäillystä rikoksesta. Rikoksentehtäjille on vaadittava rangaistusta eikä rangaistusvaatimuksesta saa luopua ilman Pohjantähdän suostumusta

Pohjantähti korvaa vakuutustapahtumaan liittyvän edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutus määrä siten ylittäisiinkin.

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä siltä vakuutetulta, joka on laiminlyönyt edellä tarkoitettun pelastamisvelvollisuutensa. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.3 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa korvausta ei alenneta eikä evätä vakuutetun huolimattomuuden takia.

Korvausta voidaan kuitenkin alentaa tai se voidaan evätä kokonaan, jos vakuutettu on joko tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt velvollisuuttaan rajoittaa tai torjua vahinkoa. Sama koskee velvollisuuden laiminlyöntiä, johon on vaikuttanut vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö.

Korvausta ei kuitenkaan evätä tai alenneta silloin, kun vahinkoa kärsinyt luonnollinen henkilö ei ole saanut perityksi korvausta vahingon aiheuttajalta tämän maksukyvyttömyyden takia. Vakuutetun maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

10 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

10.1 Henkilövakuutus

10.1.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan. Jos syynä on törkeä huolimattomuus, Pohjantähdän vastuuta voidaan alentaa sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.1.2 Muu vakuutus korvaukseen oikeutettu

Jos muu vakuutus korvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallaan aiheuttanut vakuutustapahtuman, Pohjantähti on aiheuttajaan nähden vastuusta vapaa.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos aiheuttaja on ollut vakuutustapahtuman sattuessa sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutus korvauksen tai osan siitä ainoastaan silloin, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus korvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

10.2 Vahinkovakuutus

10.2.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä kokonaan. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vakuutustapahtuman syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

10.2.2 Vastuuvakuutus

Mahdollisesta korvauksen alentamisesta tai epäämisestä huolimatta Pohjantähti suorittaa vastuuvakuutuksesta vahinkoa

kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perittyä.

10.2.3 Ajoneuvovakuutus

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdassa 10.2.1 esitetyn lisäksi seuraavaa: Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

11 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- joka on vakuutetun suostumuksella vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta tai ilma-aluksesta;
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Vakuutuksenottajaan työ- tai virkasuhteessa oleva henkilö on vakuutuksenottajan tavoin työssään velvollinen noudattamaan suojeleuhjeita.

12 Syyntakeettomuus ja pakkotila

12.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2) ja kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

12.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä ja Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohdat 9 ja 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli alle 12-vuotias tai sellaisessa

mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2), kohtaan Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä (kohta 9) eikä kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 11 mainittuun samastettavaan henkilöön.

13 Korvauksen hakeminen

13.1 Pohjantähden velvollisuudet

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Pohjantähti antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle, edunsaajalle tai vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja neuvoo, miten korvausta haetaan. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

13.2 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen saaminen edellyttää korvauksen hakijalta kirjallista, hänen allekirjoittamaansa hakemusta. Korvaushakemuksessa ja siihen liitetyissä asiakirjoissa Pohjantähdelle on annettava tarpeelliset tiedot yhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi

- hakijan selvitys oikeudestaan korvaukseen
- selvitys vakuutustapahtumasta; mitä, miten, missä ja milloin sattunut
- selvitys vahingon määrästä.

Pohjantähdelle on aina varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Vahingoittunutta omaisuutta ei saa hävittää ennen kuin Pohjantähti on antanut siihen luvan tai korvausasia on käsitelty loppuun.

Lisäselvityksenä korvaushakemukseen on tarvittaessa liitettävä esimerkiksi lääkärinlausunto, kuolintodistus ja poliisitutkintapöytäkirja. Pohjantähdellä on henkilövakuutuksen yhteydessä oikeus velvoittaa vakuutettu vakuutusyhtiön osoittaman lääkärin tutkittavaksi. Niistä hoitokuluista, joista ei ole maksettu korvausta jonkin lain perusteella, on säilytettävä ja pyydyttävä toimitettava alkuperäiset maksetut tositteet.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Pohjantähden mahdollisuudet hankkia selvityksiä.

Pohjantähti ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vilpillisesti Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja Pohjantähden vastuun selvittämisessä, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan kokonaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

13.3 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava Pohjantähdeltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vahinkotapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on

joka tapauksessa esitettävä kymmenen (10) vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä määräajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

14 Korvaaminen

Vakuutus sopimukseen sisältyvien eri vakuutuskohteiden korvaamisperusteet ovat erilaiset. Tämän vuoksi korvaamisen yksityiskohdat on esitetty vakuutuskohteiden lajiehdoissa. Seuraavassa on esitetty yleisiä korvaamisehtoja.

14.1 Omavastuu

Jokaisessa vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan tai lajiehtoihin merkitty omavastuu korvattavan vahingon määrästä. Jos kohteelle tai riskille on merkitty ehdollinen omavastuu, omavastuuta ei vähennetä, kun korvattavan vahingon määrä ylittää omavastuurajan.

Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta usean kohteen, riskin tai korvauslajin perusteella, vähennetään korvattavan vahingon määrästä suurin valittu omavastuu. Poikkeuksena on henkilövakuutuksen, lemmikkivakuutuksen, hevosvakuutuksen, ajoneuvovakuutuksen autopalveluriskin, oikeusturvavakuutuksen tai –riskin ja keskeytysvakuutuksen tai –riskin sekä petosriskin omavastuut, jotka vähennetään aina erikseen.

Jos kiinteä omavastuu ja ehdollinen omavastuu ovat euromäärältään samansuuruisia, katsotaan kiinteä omavastuu suuremmaksi kuin ehdollinen omavastuu.

14.2 Omaisuuden vakuutusmäärä ei vastaa sen arvoa

14.2.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi suurempi kuin omaisuuden tai etuuden arvo.

Pohjantähti ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antanut väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

14.2.2 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Pohjantähti korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määrällisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

14.3 Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen takia

Jos vakuutuksenottaja on antanut maksuperusteiksi olennaisesti virheellisiä tai puutteellisia tietoja ja tämän perusteella on peritty liian vähän vakuutusmaksua, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä, kuin vakuutuskohteesta perityn

vakuutusmaksun ja oikeiden tietojen perusteella määrätyn vakuutusmaksun välinen suhde osoittaa.

14.4 Muut määräykset

14.4.1 Takuu, erityislaki tai vastaava korvaa ensin

Erytyslain kuten tuotevastuulain, tiekuljetusvastuulain tai liikennevakuutuslain taikka julkisista varoista, takuun tai vastaavan perusteella maksettava korvaus on ensisijainen tämän vakuutus sopimuksen korvaukseen nähden.

14.4.2 Verotus ja korvaaminen

Korvausta laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut määräykset.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti suorittaa tapaturmavakuutuksen perusteella maksettavasta päivärahakorvauksesta viranomaisen määräämän ennakonpidätyksen. Pohjantähti ilmoittaa verottajalle vuosittain suoritettujen ennakonpidätykset sekä kuolemantapauksen perusteella maksetut korvaukset.

14.4.3 Takaisin saatu omaisuus

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa omaisuus yhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

14.4.4 Pohjantähden oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutuksen kohteena oleva vahingoittunut tai vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää omistajalleen. Pohjantähdellä on kuitenkin oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä. Lunastushinnan perusteena on sama korvausperusteen arvo, esimerkiksi käypä arvo tai uusarvo, kuin millä kyseisen esineen tai omaisuuserän vahinkokin korvataan, ellei vahingoittunutta omaisuutta koskevissa lajiehdoissa ole toisin määrätty.

14.4.5 Velan vakuutena oleva omaisuus

14.4.5.1 Kiinnitetty omaisuus

Kun korvaus on määrältään sellainen, että kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, voidaan korvaus maksaa vakuutuksenottajalle, kun tämä on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen vakuutuksenottajalle.

14.4.5.2 Pantattu omaisuus

Silloin, kun omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistajaa, ellei omistaja ole kohtuullisessa ajassa korjannut vahinkoa tai asettanut vakuutta sen korjaamisesta.

14.4.6 Poikkeuksellinen tilanne

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jonka syntymiseen on suoraan tai epäsuorasti vaikuttanut

- sota tai sotatoimentapaiset olosuhteet
- ydinase tai muu ydinvahinko
- lakko tai työnseisaus
- terroriteko.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

Edellä mainittu terroriteko -rajoitusehto ei koske niitä kuluttajasopimuksia, jotka kuluttaja on tehnyt muuta tarkoitusta kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

14.4.7 Pakotteiden ja muiden rajoitteiden vaikutus

Pohjantähdellä ei ole velvollisuutta suorittaa vakuutus sopimukseen perustuvaa korvausta tai muutakaan taloudellista kompensatiota, mikäli tällainen suoritus olisi Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen tai Yhdistyneen Kuningaskunnan taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten, toimielinten tai muiden vastaavien tahojen asettamien pakotteiden, muiden rajoittavien toimenpiteiden tai lainsäädännön vastainen.

14.4.8 Vahinkorekisteri

Pohjantähti luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Pohjantähti voi tarkastaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

15 Korvauksen maksaminen

Pohjantähti suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Pohjantähti suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Pohjantähti lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Pohjantähti ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaisuus on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle Pohjantähti maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Pohjantähti voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähden erääntyneet saatavat.

16 Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä vakuutus sopimukseen sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

Pohjantähti vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutusnottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos edellisessä kohdassa tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutusnottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutusnottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Pohjantähden kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutus korvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Pohjantähdeltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Pohjantähdelle esitetään korvausvaatimus, Pohjantähti ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos Pohjantähti hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Pohjantähden korvauspäätöksen johdosta kanteen Pohjantähteä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 17 mukaisesti.

17 Muutoksenhaku Pohjantähden päätökseen

Vakuutusnottajalla, vakuutetulla tai muulla vakuutus korvaukseen oikeutetulla on käytettävissään eri keinoja hakea muutosta Pohjantähden päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

17.1 Itseoikaisu

Jos vakuutusnottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu epäilee virhettä Pohjantähden korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada tietoa ratkaisuun johtaneista seikoista. Pohjantähti oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

17.2 FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Vakuutusnottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu voi kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja

rahoitusneuvonnasta, jonka tehtävä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Pohjantähtien päätös voidaan viedä FINE:n Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteessa.

Pohjantähtien päätös voidaan viedä ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

17.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu ei tyydy Pohjantähtien päätökseen, hän voi panna vireille kanteen yhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan, Pohjantähtien kotipaikan tai vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän korvausta koskevan päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

18 Pohjantähtien oikeus periä korvaus takaisin

18.1 Takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan

Vakuutetun oikeus korvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta luonnolliselta tai oikeushenkilöltä siirtyy Pohjantähdelle sen maksamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Pohjantähdelle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti voi vaatia takaisin ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

18.2 Takautumisoikeus, kun vahinko on sattunut moottoriajoneuvoa käytettäessä

Jos vahinko on aiheutettu kuljetettaessa ajoneuvoa, Pohjantähdellä on oikeus edellä mainitun lisäksi vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- ajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.
- siltä, joka on tuottamuksellaan aiheuttanut vahingon ajettaessa luvattomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

18.3 Takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

Pohjantähti voi vaatia muulle kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 11 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on

- aiheuttanut vakuutustapahtuman
- laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa sopimusta solmittaessa (kohta 2.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa torjua, rajoittaa tai selvittää vahinkoa (kohdat 9.2 ja 9.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa noudattaa suojeluohjeita

19 Muita vakuutussopimuksissa säädettyjä asioita

Vakuutussopimuksissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

- Soveltamisala (1 §)
- Säännösten pakottavuus (3 §)
- Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
- Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
- Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
- Monivakuutus (59 §)
- Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)
- Maksu väärälle henkilölle (71 §)